

Johannes hoort van de kruisdood van de Zoon des mensen

Lezen: Johannes 3: 9-16 en Johannes 18: 12-16

Tekst: Johannes 3:14-16

Zingen:

Psalm 89: 9

Psalm 147: 2

Psalm 6: 2, 9

Psalm 3: 2

Psalm 118: 11

Geliefde gemeente, toen onze Heere Jezus zich liet binden in de hof van Gethsémané door die bende om weggeleid te worden naar het Sanhedrin, weten wij vanuit het Lijdensevangelie dat alle discipelen naar alle kanten zijn weggevlucht. Zij hebben hun Meester in de steek gelaten. Ze wisten geen raad meer met de situatie. Maar wat hebben we nu gelezen in Johannes 18, vers 15? *En Simon Petrus volgde Jezus, en een andere discipel.* Blijkbaar hebben twee van deze discipelen het in hun vlucht niet kunnen uithouden. Halverwege hun vlucht moesten ze stoppen en zijn ze omgedraaid om alsnog Jezus te volgen, om te kijken wat er met hun Meester zou gebeuren nu Hij gevangen genomen was.

Wie waren dat? Een van de twee is wel heel duidelijk: dat is Simon Petrus. Het staat er letterlijk in Johannes 18, vers 15: *En Simon Petrus volgde Jezus.* Maar wie is die andere, waarvan geschreven staat: *en een andere discipel?* Er zijn verklaarders die zeggen dat het een van de algemene discipelen van de Heere Jezus geweest is. Hij had er meer dan twaalf; er wordt zelfs over zeventig discipelen gesproken op een andere plaats. Er zijn ook verklaarders die het in het midden laten. Maar de meeste verklaarders zeggen dat het Johannes moet zijn geweest. En daar is grond voor, want het is juist Johannes die het hier schrijft: *en een andere discipel.* Dat zijn we van hem gewend. Als hij zijn evangelie schrijft, gebruikt hij nooit zijn eigen naam, uit bescheidenheid. Altijd is het: *de discipel welken Jezus liefhad, of: een andere discipel.* Daarom laten we dat ook zo staan en geloven wij dat die andere discipel Johannes is geweest.

Deze Johannes, hebben we gelezen in de tweede schriftlezing, was een bekende voor de hogepriester en kon daarom gemakkelijk het paleis van Kajafas binnenkomen. Wat wil dat zeggen, dat hij een bekende van de hogepriester is geweest? De meeste verklaarders zeggen dat dit alles te maken heeft met het welvarende bedrijf van Zebedeüs, die rijke visserman. Die wilde niet alleen vis voor zichzelf vangen op het meer van Galilea, maar verkocht die vis ook door aan anderen. We weten vanuit de Schrift dat vis 'toespijs' wordt genoemd. Wij zouden tegenwoordig zeggen: het is ons broodbeleg. Brood werd met vis gegeten. Zo heeft Zebedeüs regelmatig vis geleverd aan de hogepriester, voor zijn gezin, voor het personeel van de hogepriester en voor het Sanhedrin als er weer eens een belangrijke vergadering was. We kunnen ons voorstellen dat Zebedeüs ook zijn jongens naar het paleis van Kajafas stuurde om die vis te leveren. Zo kwam Johannes in aanraking met al die mensen die daar regelmatig in dat paleis te vinden waren. Daarmee kwam hij ook in aanraking met leden van het Sanhedrin, die eveneens vaak bij Kajafas te vinden waren.

Weet u wie er toentertijd ook deel uitmaakte van dat Sanhedrin? Nicodemus. Die na dat nachtelijke gesprek met de Heere Jezus ook een discipel van Hem geworden is, al was het een

lange tijd op verborgen wijze. Als we vanuit de Schrift kunnen opmaken dat Johannes regelmatig daar kwam en de mensen kende, is het heel aannemelijk dat hij ook een ontmoeting met Nicodemus heeft gehad. Trouwens, welke evangelist heeft zo gedetailleerd dat gesprek mogen weergeven tussen Nicodemus en de Heere Jezus? Dat is alleen Johannes geweest. Daarom heeft er een ontmoeting plaatsgevonden tussen de discipel Johannes en die verborgen discipel Nicodemus. In dat gesprek, in die ontmoeting, moet Nicodemus gedetailleerd verteld hebben over dat wonderlijke gesprek in die donkere nacht dat hij had met de Heere Jezus.

Toen Nicodemus alles aan Johannes ging vertellen hoe dat gegaan is, hoorde Johannes ook die wonderlijke woorden: *En gelijk Mozes de slang in de woestijn verhoogd heeft, alzo moet de Zoon des mensen verhoogd worden.* Nooit is Johannes dit getuigenis van Nicodemus vergeten. Op hoge leeftijd wist hij het nog, en geleid door de Heilige Geest heeft Johannes het moeten opschrijven in zijn evangelie. Daarom past ook dit woord in de serie die we willen houden als we een poosje met Johannes willen oplopen.

We staan vanmorgen stil bij de verzen 14 tot en met 16 van Johannes 3, en we schrijven ons thema boven de prediking: **Johannes hoort van de kruisdood van de Zoon des mensen.** We staan stil bij drie gedachten:

1. De verhoging van de Zoon des mensen.
2. De gave van de Zoon des mensen.
3. Het geloof in de Zoon des mensen.

1. De verhoging van de Zoon des mensen

Johannes heeft het dus direct van Nicodemus gehoord dat hij in de nacht een ontmoeting heeft gehad met de Heere Jezus Christus. Hij heeft gehoord waarom Nicodemus in de nacht tot Christus gegaan was. Hij zat met een hart vol vragen die hem maar niet loslieten. Hij wilde wel eens weten wie die wonderlijke Profeet uit Nazareth was. Hoe meer Nicodemus van deze Persoon hoorde, hoe meer er een heilige nieuwsgierigheid in zijn hart geboren werd. Hij zou die Persoon wel eens willen ontmoeten. Hij zou wel eens met Hem willen spreken. Maar niet overdag, want stel dat zijn collega's uit het Sanhedrin dat toch eens zouden horen, die al regelmatig hadden gesproken over de dood van Jezus. Nee, hij zal gaan in de nacht. En we weten dat het ook heeft plaatsgevonden. Hij is in de nacht tot Christus gegaan, niet wetende welke rijke vrucht deze ontmoeting teweeg zou brengen.

O, Johannes heeft hem horen vertellen hoe dat gesprek begonnen was. Nicodemus was binnengekomen bij de Heere Jezus met de woorden: *Rabbi, wij weten, dat Gij zijt een leraar van God gekomen; want niemand kan deze tekenen doen, die Gij doet, zo God niet met hem is.* Maar Christus ging helemaal niet op zijn woorden in. Het was net of de Heere Jezus al die woorden opzij schoof en terstond tot de kern kwam: *Voorwaar, voorwaar zeg Ik u, tenzij dat iemand wederom geboren worde, hij kan het Koninkrijk Gods niet zien.* Na deze woorden volgden er hele ontdekkende woorden voor Nicodemus. Nicodemus, je bent uit vlees geboren. Je bent uit zondig vlees geboren. En daarom doe je niets anders dan de werken van het vlees, zo staat er in Johannes 3, vers 6. Hij dacht dat hij een leraar in Israël was, maar had helemaal geen bevindelijke geloofskennis van de wedergeboorte en van de werkingen van de Heilige Geest, zo blijkt uit vers 10. Hij had een hart dat van nature de genade van Christus helemaal niet wilde ontvangen, want hij nam het getuigenis van Christus niet aan, zo blijkt uit vers 11. Ja, de Heere ontdekte hem aan zijn ongelooft. U en uw vrienden geloven de aardse en de hemelse dingen niet, zo kunnen we lezen in vers 12.

Wat had Nicodemus op deze ontdekkende woorden van de Heere Jezus kunnen zeggen, gemeente? Zie hem zitten daar in de nacht, als een mensenkind dat niets tegen die scherpe woorden in te brengen had. Een mensenkind dat dacht veel te weten, maar dat eigenlijk nog nooit het ware onderwijs van de Heere echt had leren verstaan. Daar zat hij midden in de nacht aan Jezus' voeten, als een zondaar die het niet meer wist. Maar kijk wat de Heere Jezus toen deed. Hij wees hem niet af. Hij bleef die man in zijn onkunde, in zijn onwetendheid onderwijzen. En dat is een wonder, gemeente. Dat was voor Johannes, die het uit Nicodemus' mond gehoord heeft, zo herkenbaar. Want Johannes heeft ook aan de voeten van Jezus gezeten en heeft het ook ondervonden dat de Heere zo geduldig is en steeds weer opnieuw met Zijn onderwijs wil komen.

O, wat is de Heere Jezus toch lankmoedig. En wat blijkt dat toch elke zondag weer, als de deuren van Zijn huis opengaan en er gepredikt wordt uit Zijn Woord. O, de Heere is het nog niet zat, gemeente, om een zondaar te onderwijzen die het niet weet, die zo onkundig is. Hoe is dat met u? Bent u ook al naar Hem toegegaan met al uw zonden, met al uw tekorten, met uw onkunde, met uw onwetendheid, en misschien wel met wat u niet zo goed onder woorden kunt brengen? Wat we dan maar de heilige nieuwsgierigheid noemen, om toch maar uit te gaan naar Hem, om toch maar weer naar de kerk te komen, om als het ware aan Zijn voeten te zitten, om te luisteren of Hij het op wil klaren, of Hij het wil verklaren, al die raadsels van uw hart, al die vragen die zomaar boven kunnen komen. O, luister toch. Bij Hem is raad. Bij Hem alleen.

Want kijk eens wat de Heere Jezus nu verder gaat doen, terwijl daar die Nicodemus aan Zijn voeten zit. Hij gaat verder onderwijzen. Hij gaat Nicodemus wijzen op de hemelse dingen. Het Woord van Christus was ongetwijfeld als een zaad van wedergeboorte in zijn hart terechtgekomen. En doordat dat gebeurd was, was er plaats gekomen voor de hemelse dingen. Nu, wat zijn die hemelse dingen dan? Heel concreet, in de context van onze tekst, is dat het grote doel waarmee de Heere Jezus uit de hemel naar de aarde gekomen is. Daar moest Nicodemus ook van gaan horen. Want Nicodemus was een zondaar. Nicodemus is erachter gekomen op de school van vrije genade dat hij met zijn zonde in de schuld stond bij God. Nicodemus heeft het ook geleerd dat een van Gods deugden Gods gerechtigheid is, dat God niet over de zonde heen stapt, maar dat Zijn recht betaling eist voor de zonde. Hoe kon Nicodemus dat ooit zelf doen? Hoe kon Johannes het ooit zelf doen, die er getuige van geweest is wat de Heere tegen Nicodemus verteld heeft? Welke mens is in staat, in deze diep gevallen wereld, om het goed te krijgen tussen God en zijn ziel? Niemand. En dat heeft Nicodemus ongetwijfeld geleerd in zijn leven.

Christus heeft hem geopenbaard hoe het nu wel kon. Ja, Christus heeft het hem geopenbaard hoe Christus dat voor hem zou gaan doen. Want Hij was uit de hemel gekomen naar deze aarde om te lijden en te sterven. Wat ging de Heere Jezus in dat nachtelijk gesprek doen, gemeente? Hij ging het Lijdensevangelie brengen aan Nicodemus. En door Nicodemus kwam ook Johannes ermee in aanraking. Hoe deed de Heere Jezus dat? Hoe ging Hij Zijn lijden en sterven illustreren en verkondigen in dat nachtelijk gesprek, zoals Hij het ook vandaag nog doet? Niet door iets heel bijzonders, maar heel eenvoudig door het Woord van Hemzelf. Welk woord uit de Schriften gaat de Heere Jezus nu gebruiken om Zichzelf voor te stellen, te openbaren als de Gekruisigde Christus? Hij gaat die bekende geschiedenis naar voren halen van de woestijnreis van het volk Israël: *En gelijk Mozes de slang in de woestijn verhoogd heeft, alzo moet de Zoon des mensen verhoogd worden.*

O, wat zal Johannes aandachtig geluisterd hebben toen hij dit alles hoorde uit de mond van Nicodemus. En wat sloot dat onderwijs wat hij hoorde nu aan bij wat hij jaren geleden hoorde, toen hij zelf onder de prediking was van Johannes de Doper: *Zie, het Lam Gods, dat de zonde der wereld wegneemt.* Dat Lam dat eeuwen geleden al in de woestijn aan het volk Israël voorgesteld

werd als de koperen slang die verhoogd moest worden door Mozes. Ja, die wonderlijke geschiedenis kende Johannes ook wel. Laten we er eens even bij stilstaan, gemeente, wat dat voor een wonderlijke geschiedenis is geweest.

Ja, Mozes heeft in de woestijn een koperen slang moeten maken. Die moest hij op een hele hoge stang bevestigen en oprichten, zodat heel het volk die slang kon zien. Waarom moest Mozes dat eigenlijk doen? Wat was de aanleiding daartoe? We kennen de geschiedenis. Toen het volk Israël al vele jaren door de woestijn wandelde, op weg naar het beloofde land, werden ze dagelijks begenadigd met manna, hemels brood, en verzadigd. Uit de steenrots vloeide nog steeds het water, de geslagen steenrots waar ze hun dorst konden lessen. Maar er kwam een moment, gemeente, dat het volk ongeduldig en ontevreden werd. Een groot deel van het volk ging walgen van het manna, dat hemelse brood. Ze verlangden terug naar de vleespotten van Egypte. En ze gaven God en Mozes de schuld van alles. Ze zeiden: *Waarom hebt gij ons uit Egypte doen optrekken, opdat wij sterven in de woestijn?* En de Heere hoorde dat.

Wat moeten we toch oppassen wat we zeggen, gemeente, want de Heere hoort alle dingen. Hij hoorde dat volk mopperen. Hij zag dat volk walgen van dat kostbare manna uit de hemel. En toen waren ze daar opeens: die giftige slangen. Niet dertig, niet zestig, maar ze krioelden door heel dat legerkamp, dat bestond uit meer dan honderdduizend mensen. En ze beten kinderen, jongeren, ouderen. Ze zetten die giftige tanden in het vlees van de Israëlieten. Ze spoten het gif in de aderen van die Israëlieten. En de meesten stierven, want het gif deed zijn werking. Wat het volk ook probeerde – misschien hebben ze wel allerlei medicijnen uit hun tenten gehaald, misschien hebben ze geprobeerd om het gif eruit te zuigen – het baatte allemaal niet. Vele mensen stierven door die giftige slangen, als een straf van God.

Het volk raakte vol van schrik. Het deed hen vluchten naar Mozes en zij zeiden: *Wij hebben gezondigd tegen de HEERE en tegen u met onze zonden. O, bid de HEERE toch of Hij deze verschrikkelijke slangen weg wil nemen.* En Mozes deed het. Als een hemeltolk ging hij bidden voor het volk. En dan dat onbegrijpelijke, gemeente, dat God het zelfs wilde verhoren en dat de Heere met een middel kwam. Ja, toen moest Mozes een koperen slang gaan maken om hem op die stang te verhogen. En iedereen die op de slang zag, nadat hij gebeten was door een giftige slang, stierf niet, maar hij bleef leven.

Kijk, gemeente, met deze bekende geschiedenis hield Christus Nicodemus enerzijds zijn verlorenheid voor ogen en anderzijds de zaligheid die voor hem was. Met deze geschiedenis liet de Heere weten: het gaat om dood en leven, om zonde en genade, om ellende en verlossing. Dat onderwijs kreeg Nicodemus. Dat onderwijs hoorde Johannes. En datzelfde onderwijs komt vanmorgen hier tot u, tot jou en tot mij. Want, gemeente, u kent toch de toepassing wel? Ja, kent u het echt? Kent u het door het geloof? Bent u er ook echt achter gekomen welk een gif er in uw hart en leven gekomen is? Bent u eraan ontdekt dat u door de satan gebeten bent in ons bondshoofd Adam, dat wij door en door vergiftigd zijn met de zonde, dodelijk gebeten, op reis naar het eeuwige verderf?

O, als de Heilige Geest u het laat zien en u het echt doet geloven, gemeente, dan komt u net als die Israëlieten toen en daar in de woestijn in een benauwdheid terecht. Dan gaat u verstaan wat het is om te roepen tot God, ja, vanuit uw ellende waarin u gekomen bent. Ja, dan ontdekt u dat u inderdaad een sterfelijk mens bent en dat er een moment komt dat u daadwerkelijk gaat sterven. En dat betekent een ontmoeting met God. Hoe moet dat toch? Hoe kunt u met al dat gif van de zonden, tot in het diepst van uw bestaan, voor die heilige, rechtvaardige God verschijnen? Onmogelijk. En dat wordt nood. Dat is de diepe betekenis van uw ellende.

Maar dan dat wonder, dat u op de school van de Heilige Geest gaat leren, verstaan en ervaren: *deze ellendige riep, en de HEERE hoorde, en Hij verlostte uit al de benauwdheden*. Want wat zult u dan, dodelijk gebeten zondaar, ontdekken, wat Christus hier verkondigt in onze tekst: *En gelijk Mozes de slang in de woestijn verhoogd heeft, also moet de Zoon des mensen verhoogd worden*. Dan gaat u Christus ontdekken in de prediking van het evangelie. En dan gaat u Christus zo ontdekken in de prediking van het evangelie dat Christus heel persoonlijk tot u komt. Dan kunt u voor uw waarneming helemaal alleen in de kerk zitten. En dan ziet u in en door de prediking niemand anders dan Hij alleen. Want het is de roeping van Gods knechten om Hem in de prediking te verhogen, zo te verhogen dat de verste afgelegene zondaar daar een glimp van deze Christus mag opvangen. En wie op die verhoogde Christus ziet, door het gewerkte geloof van de Heilige Geest, die komt niet om, maar die zal genezen worden.

Maar wat bedoelt de Heere Jezus dan hier, dat Hij verhoogd moet worden als de Zoon des mensen, gelijk Mozes eens die slang in de woestijn verhoogd heeft? Nou, gemeente, dat ziet op Zijn kruisiging. Hij heeft het trouwens in het Johannes-evangelie zelf geopenbaard in het twaalfde hoofdstuk: *En Ik, zo wanneer Ik van de aarde zal verhoogd zijn, zal allen tot Mij trekken*. En dan bedoelt de Heere Jezus niet Zijn hemelvaart, maar Hij zegt het: *en dit zeide Hij, betekende, hoedanige dood Hij sterven zou*. Dus hier betekent verhoging niet de staat van Zijn verhoging, maar hier betekent verhoging het hangen aan het kruis. En zoals die koperen slang hoog opgericht moest worden in de woestijn, zo heeft Christus aan het kruishout op Golgotha gehangen.

Ja, Mozes moest een koperen slang maken. Die leek helemaal op die slangen die daar krioelden in de woestijn, met dit verschil: het was een koperen slang zonder gif. Maar wel in gelijkheid van die giftige slangen die daar krioelden in dat tentenkamp. En dan hoor ik achter onze tekst Paulus zeggen, waar we na de kerstdagen over gepredikt hebben: Christus moest genageld worden aan het kruis. Hij moest verhoogd worden aan het kruis, in gelijkheid van ons zondig vlees. Niet omdat Hij het gif van de zonde in Zichzelf had van Zichzelf – dat had Hij niet, Hij was zonder zonde – maar Hij hing daar plaatsbekledend als de drager van de zonde en de schuld van Zijn ganse kerk. Hij is de mensen in alles gelijk geworden. Zoals die koperen slang exact leek op die giftige slang, zo is Christus de Zoon des mensen. Hij hing daar als mens, als een echt, waarachtig mens, maar wel een mens die door de Vader tot zonde is gemaakt, opdat zondaren vergeving van zonde zouden ontvangen.

O, dan is Zijn kruisdood het fundament van de zaligheid van een goddeloze overtreder van de heilige wet van God. O, zit er vanmorgen een in ons midden of thuis mee te luisteren, die alleen nog maar kan zeggen: *Zulk een last van zonde en plagen, niet te dragen, drukt mijn schouders naar beneden?* Zijn er in ons midden voor wie de verlossing niet meer in het zicht is, die alleen nog maar kunnen buigen voor het heilige recht van God en denken: het zou voor mij nooit meer kunnen, als ik zie op wat ik tegen God gedaan heb? O, hoor dan eens het heerlijke Lijdensevangelie: *En gelijk Mozes de slang in de woestijn verhoogd heeft, also moest de Zoon des mensen verhoogd worden*.

2. De gave van de Zoon des mensen

Waarom, waarom, gemeente, moest Jezus Christus als de Zoon des mensen zo verhoogd worden? *Want also lief heeft God de wereld gehad, dat Hij Zijn eniggeboren Zoon gegeven heeft*. Onze tweede gedachte: de gave van de Zoon des mensen. Ja, zoals de koperen slang hoog opgericht moest worden in de woestijn, zo moest Christus verhoogd worden aan het kruis van Golgotha. Dat moest gebeuren. Dat is dat goddelijke moeten. En waar komt dat nou vandaan, dat de Zoon des mensen moest verhoogd worden? Dat goddelijke moeten komt uit het goddelijke liefhebben. En dat blijkt uit vers 16: *Want also lief heeft God de wereld gehad*. Die woorden, die

overbekend zijn – het zijn denk ik de bekendste woorden uit de Schrift – beginnen met dat redegevende woordje: *want. Want alzo lief heeft God.*

Christus gaat Nicodemus wijzen op de liefde van Zijn Vader. En dat heeft Johannes gehoord uit de mond van Nicodemus. Dat hoorde Johannes als de discipel die Jezus liefhad. Dat hoorde Johannes als de apostel der liefde. En later vind je de weerklank ervan terug in zijn evangelie, maar ook in zijn zendbrieven. Want Johannes is de apostel geweest die zo kernachtig heeft mogen opschrijven in zijn zendbrief: *God is liefde.* Weet u wat dat betekent? Wie zou ervan kunnen getuigen vanmorgen, wat die drie woordjes betekenen, bevindelijk, schriftuurlijk? *God is liefde.* Misschien vindt u het teleurstellend, maar ik kan het u niet zeggen. Ik weet het wel, maar ik kan het geen woorden geven. Ik luister maar even naar de kanttekeningen bij 1 Johannes 4, vers 16: *God is liefde.* Daar schrijven ze bij: *God heeft niet alleen Zichzelf lief, maar ook al Zijn schepselen, bijzonderlijk Zijn uitverkorenen in Christus Jezus.*

Zo verklaren de oudvaders de liefde van God. Dus wie heeft God lief? Zichzelf, alle schepselen, niemand uitgezonderd. Dat staat er. En in het bijzondere Zijn uitverkoren kerk. Hebt u daar wel eens over nagedacht? En als het dan gaat om Zijn liefde die uitgaat tot alle schepselen, dan moeten we op grond van Gods Woord wel een duidelijk onderscheid maken. Hij heeft in Zijn algemeenheid de ganse schepping lief. Dat kan ook niet anders, want het is van Hem. Maar in het bijzondere Zijn uitverkoren kerk. En als we die twee dingen even samenvatten, samenhouden, wel onderscheiden maar samenhouden – die algemene liefde tot de ganse schepping en Zijn bijzondere liefde tot Zijn kinderen – dan vinden we daar de reden waarom de Heere Jezus spreekt over *wereld*: dat God de wereld heeft liefgehad.

Dan schrijft Calvijn bij deze woorden: *Hoewel er in deze wereld niets te vinden is dat Gods gunst waardig is, toont God Zich nochtans jegens die wereld genadig, dat Hij zonder uitzondering allen tot het geloof in Christus roept, wat niets anders is dan het ingaan in het leven.* Dus een ieder wordt opgeroepen tot het geloof in Christus. Maar, zo gaat Calvijn verder: *Laat ons wel bedenken, al wordt in het algemeen het eeuwige leven beloofd in Christus aan alle gelovigen, toch is het geloof niet aan alle mensen gemeen.* Het betekent niet een alverzoening. Want Christus is wel aan allen openbaar voorgesteld, en dat moet ook in de prediking. Alleen de uitverkorenen opent God de ogen om door het geloof Hem te zoeken.

Dus God heeft inderdaad de wereld liefgehad. En ik mag op grond van Gods Woord zeggen, in algemene zin, dat God alle mensen liefheeft. Hij haat de zonde, maar Hij heeft wel alle mensen lief. En als we in de Bijbel lezen: *Jakob heb Ik liefgehad, en Ezau heb Ik gehaat,* moeten we die woorden goed begrijpen. Kijk, Jakob heeft God met een bijzondere liefde liefgehad. Maar is de Heere in Zijn goedheid en Zijn liefde niet tot Ezau gekomen om hem steeds weer te waarschuwen? Die man is door eigen schuld verloren gegaan. Daarom moeten wij spreken over een tweevoudige liefde die er is te vinden in God. Hij heeft alle mensen lief, maar niet op gelijke wijze. In Psalm 145 bezingt David de goedheid van de Heere die Hij in alle mensen bewijst, en hij spreekt van Zijn barmhartigheid die over alle dingen gaat. Maar dat is wel heel wat anders dan wat Jeremia schrijft in hoofdstuk 31, vers 3: *Ik heb u liefgehad met een eeuwige liefde, daarom heb Ik u getrokken met koorden van goedertierenheid.* Dat geldt alleen de kerk des Heeren. Dat geldt alleen diegenen die verkoren zijn tot zaligheid.

Maar dat neemt niet weg dat aan alle mensen gepredikt moet worden dat Jezus Christus verhoogd is aan het kruis op Golgotha. Er is een Gekruisigde Christus voor de grootste der zondaren. Met andere woorden, er moet gepredikt worden, en er mag gepredikt worden: het is mogelijk om zalig te worden. *Want alzo lief heeft God de wereld gehad.*

Er is nog een tweede reden om op deze wijze over die tweevoudige liefde te denken, gemeente. Want de Heere Jezus zegt niet tegen Nicodemus: alzo lief heeft God Zijn volk gehad. Hij zegt ook niet: alzo lief heeft Hij de uitverkorenen gehad. Hij zegt ook niet: alzo lief heeft Hij de farizeeën gehad, waar Nicodemus er een van was. Maar: *alzo lief heeft Hij de wereld gehad*. Die heeft Hij liefgehad, gemeente. De wereld. Waarom zegt de Heere Jezus het nou zo? Omdat het evangelie van de hemelse dingen, van die verhoogde Zoon des mensen, voor die ellendige zondaar Nicodemus tot troost zal zijn als hij tot de erkenning zal komen en tot de hartelijke belijdenis van zijn schuld en verlorenheid voor God. En hij werkelijk voor de Heere de grootste zondaar zal worden. Juist dan wordt het zo'n troost dat de Heere Jezus gezegd heeft: *alzo lief heeft God de wereld gehad*.

Die wereld die alleen maar bestaat uit mensen die zondigen tegen God. Een wereld die voor de Heere verdoemelijk ligt. Een wereld die eens een kosmos was, jazeker, maar die door ons mensen tot een chaos geworden is. Een wereld vol van vijandschap, die God niet meer wil hebben. Een wereld die het zelf wil regelen. Een wereld waar de mens zegt: *Wijk van mij, want aan de kennis Uwer wegen heb ik geen lust*. Dat, dat wordt met wereld bedoeld. Een goddeloze, vijandige wereld. En als u dan op u in laat werken, gemeente, hoeveel mensen er op deze wereld zijn geweest en nog zijn, tot aan het einde der aarde, en wat al die mensen bij elkaar voor zonden gedaan hebben tegen die heilige, majesteitelijke God, dan zoud de Heere met vuur op de wereld moeten komen om die wereld met al die mensen in de ramzaligheid te werpen. Dat zou recht zijn, echt recht zijn. Want in heel deze wereld, ook in jou en u en mijn hart, is niets, niets te vinden waarom de Heere u lief zou kunnen hebben. We moeten eerder verdoemd worden, gemeente.

En wat zegt de Heere Jezus nu tegen Nicodemus, en waar mag Johannes nu getuige van zijn? *Want alzo lief heeft God de wereld gehad*. Dat is zo'n wonder, zo'n onbegrijpelijk wonder, gemeente. Ik las bij Kohlbrugge het volgende: *Wondervolle gave, wondervolle ruiling. Wat God liefhad en alleen lief kon hebben, scheen Hij te haten*. En daar bedoelt Kohlbrugge Gods Zoon mee. *En wat Hij voor eeuwig moest haten, gelijk het Hem haatte en Hem van Zijn troon wilde stoten, dat heeft Hij liefgehad*. Dat is de zondaar, gaat Kohlbrugge verder. *Want wat alleen in Gods hemelrijk behoort, dat is Christus, gaf Hij over tot onze verdoemenis. En wat eeuwig door Hem verworpen moest worden, dat is de mens, nam Hij tot Zich in Zijn troon. Wondervolle gerechtigheid van God. Hoe heerlijk straalt Gods gerechtigheid uit het evangelie van Jezus Christus op een arme zondaar af, niet om zich aan hem te wreken, maar om hem voor eeuwig rechtvaardig en zalig te maken*.

En, gemeente, als Christus zo tot Nicodemus spreekt, dan weet Hij als geen ander wat de hemelse dingen zijn. Dan weet Hij tot wie Zijn bijzondere, zaligmakende zondaarsliefde uitgaat. Want diezelfde Jezus Christus heeft ook gesproken tot Zijn Vader: *Ik bid niet voor de wereld, maar voor degenen, die Gij Mij gegeven hebt*. Hij weet wat onder wereld wordt verstaan. O, zalig de mens die het ook geleerd heeft op de school van vrije genade: die wereld ben ik. En waar dat werkelijk geloofd wordt, waar dat de beleving van het hart wordt, daar krijgt u belang bij dat rijk evangelie. Want wie zichzelf leert kennen als de diepst gezonkene in deze wereld, wie zichzelf leert kennen als de diepst afgevallene van God, wie zelf de grootste zondaar wordt, die gaat ontdekken – en hij zal het nooit kunnen vatten, maar hij gaat het ontdekken – dat Gods liefde naar het slechtste uitgaat. Dat Gods liefde uitgaat naar een goddeloze, naar een ongerechtigen menskind, naar een vijand.

En als de Heilige Geest het geloof in de ziel gaat werken en u krijgt het te geloven: *alzo lief heeft God ook mij gehad*, dan weet u niet meer wat u moet zeggen. Hoe is het mogelijk, o God? Ik ben de meest verwerpelijke zondaar. Ik heb het meest verdiend dat ik voor eeuwig verloren zou blijven liggen. En hebt U mij nochtans liefgehad? *Wat is het, HEERE, dat Gij omgezien hebt naar een dode*

hond als ik ben? En het wonder wordt nog groter als de Heere het heel persoonlijk gaat openbaren. *Waarom? Omdat Ik u heb liefgehad.* Ja, maar Heere, waarom mij? Waarom mij? Nou, zegt God: *Zo was Mijn liefde. Ik heb u liefgehad met een eeuwige liefde. En daarom heb Ik Mijn eniggeboren Zoon voor u overgegeven in de dood des kruises.* Het liefste wat Ik had, het enige wat Ik had, heb Ik overgegeven voor u. En daarom moest de Zoon des mensen verhoogd worden. Dat eiste Mijn gerechtigheid. Dat eiste Mijn waarheid.

O, wat een onuitsprekelijk rijke boodschap, gemeente, voor een verloren, doodzieke zondaar. *Want also lief heeft God de wereld gehad, dat Hij Zijn eniggeboren Zoon gegeven heeft.* Wonder van genade. O, was u maar eens echt wereld. Voelde u dat gif van die slang maar eens branden in uw hart. Zag u toch maar eens, onbekeerde zondaar, werkelijk uw dodelijke toestand voor God en waar u op reis heen bent naar de eeuwigheid. O, zie toch eens op God. Smeek Hem toch eens dat u de verkeerde beelden van deze God, dat u daar eens van verlost zou worden. Hij die zo heilig, zo rechtvaardig is, zag de ganse wereld liggen in een diepe, diepe afgrond van zonde en schuld, waar niemand naar Hem opkeek, waar niemand Hem zocht. En in die wereld openbaarde Hij Zijn onuitsprekelijke zondaliefde. *Waarom? Opdat een iegelijk, die in Hem gelooft, niet verderve, maar het eeuwige leven hebbe.*

3. Het geloof in de Zoon des mensen

Onze laatste gedachte: het geloof in de Zoon des mensen. Ja, tot twee keer toe zegt de Heere Jezus het: *Opdat een iegelijk, die in Hem gelooft.* Daar komt het op aan, gemeente, het ware, zalmakende geloof. Maar wat is dat dan? Wat is geloven dan? Ja, daar zou ik veel over kunnen zeggen, maar ik beperk mij tot één ander werkwoord dat juist in deze geschiedenis heel nadrukkelijk naar voren komt, wat iets van het geloven laat zien. Het is het woordje *zien*. Telkens als de Heere Jezus zegt: *opdat een iegelijk, die in Hem gelooft*, dan kunt u dat ook zo vertalen: *een iegelijk, die op Mij ziet*. En dat zien gaat altijd gepaard met horen. Want het geloof is uit het gehoor, het gehoor door het gepredikte Woord van God.

En dat horen is ook heel belangrijk, want door het horen krijgt u kennis, krijgt u zalmakende kennis, en dat gaat altijd aan het zien vooraf. U gaat eerst horen en dan zien. Ja, maar wat betekent dat zien dan? Zien betekent dat u het gehoorde Woord gaat geloven. Zo gaat geloven dat u het met uw hart ervaart, wat God tot u spreekt. U zou kunnen zeggen: het horen, dat is horen vanuit het Woord van God wat de zaligheid is. En zien, dat is ondervinden dat het zo is. Dat is de toepassing van datgene wat u gehoord hebt. Dat is beleven dat het Woord van God waar is. Horen en zien horen helemaal bij elkaar.

Wat gaat u dan zien? Ja, wat u gehoord hebt. En dan denk ik even aan de geschiedenis die de Heere Jezus hier naar voren haalt, van al die Israëlieten die daar in die woestijn liggen en die gebeten zijn door de slangen. Dat hoort u. En u hoort dat daar uw beeld ligt. Maar als u het gaat geloven, als u het gaat ervaren, dan gaat u het ook zien, ondervinden. U hoort vanmorgen over die koperen slang die opgericht is. U hoort vanmorgen: *also moest de Zoon des mensen verhoogd worden*. Maar als de Heilige Geest het geloof in uw ziel toepast, wordt *Ik voor u* van horen zien. Dan gaat u het ondervinden: het is zo.

Hebt u zo wel eens – en niet één keer, maar meerdere keren – onder de prediking van het Woord gezeten, dat u gaat horen en dat u gaat zien? Om te leren: dat is geloven. Dat u echt een zondaar voor God werd, dat u echt strafwaardig werd, dat u echt verloren lag, dat u echt vol bent met het gif van de zonde, en dat u uzelf nooit, nooit meer kon redden. Maar dat daar in de prediking Christus werd voorgesteld. En dat bij het voorstellen van die Gekruisigde Christus het klinken mag

voor zo'n omkomende, vergiftigde zondaar: Er is betaald. Het is volbracht. *Zie, zie het Lam Gods, dat de zonde der wereld wegneemt.* Zie de Gekruisigde Christus.

En hoe heeft de Heere Jezus Christus nou aan dat vloekhout gehangen? Hoe werd die Zoon des mensen nu verhoogd? Wel, als een Borg, Die in plaats van Zijn kerk inderdaad de zonde heeft weggedragen en aan alle rechten van God heeft voldaan. Maar hoe hing Hij daar nu aan het kruis? Zijn armen waren uitgestrekt en op die wijze aan de dwarsbalk genageld. En wat prediken nu uitgestrekte armen? *Dit: komt allen tot Mij, die dodelijk gebeten is en omkomt. Zie op Mij. Zie op Mij. Die in Mij gelooft, zal niet verloren gaan, maar het eeuwige leven hebben.*

Ja, maar zegt iemand: Dominee, ik heb echt te veel gezondigd. U moest eens weten wat ik in mijn leven gedaan heb. Zou er voor mij een plekje zijn aan de voet van het kruis? Nou, luister eens. Al had u alle zonden van Adams nageslacht samengebonden, dan nog reinigt het bloed van Jezus Christus, Gods Zoon, van alle zonden. Ja, maar dominee, ik kan niet geloven. Ik kan het echt niet. Nou, roep dan maar in tranen uit aan de voet van het kruis: *Heere, ik geloof, maar kom mijn ongelooftoch te hulp.* Want Christus is niet gekomen om te verderven, maar Hij is gekomen om te behouden. En daarom, daarom alleen zullen dodelijk gebeten zondaren door Hemzelf getrokken worden tot het kruis van Golgotha, om daar, al is het door een waas van tranen heen, op te mogen zien tot die verhoogde Zoon des mensen. En om het daar aan de voet van het kruis te mogen beleven: *Op U vest ik het oog; Gij heft mijn hoofd omhoog, en doet mij, ook mij, zelfs mij, Uw gunst aanschouwen.*

Amen.